

Μ Π Α Λ Α Ν Τ Α

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ
ΤΟΥ ΑΝΤΡΕΑ Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ
Ἀνθιπώλ. τοῦ Πυροβολικοῦ

Κὺρ λοχαγέ, κὺρ λοχαγέ,
Σιγά, φυλάξου λίγο,
Γι' ἄφῃσε μᾶς μπροστά, καλέ,
Τὸ χάρο ἐδῶ ξανοίγῃ.

Καββάλα ἀπόψε στὸ φαρί,
Στ' ὄνειρο Ἀγιώργη σ' εἶδα,
Φυλάξου ἢ μοῖρα μὴ σ' εὖρεϊ—
—«Μπροστά γιὰ τὴν πατρίδα!»—

—«Μὴ βιάζεσαι, κὺρ λοχαγέ,
Τὴ ζήση νὰ χρίσης.
Ἄκου τὸ γέροντα κ' ἐμέ—
—«Κι ἀνόμα θές νὰ ζήσεις;—

—Στὸ σπίτι τέσερα παιδιά,
Χαρά μου, βιός, ζωὴ μου,
Μοῦ τὰ χαρίζει ἡ Παναγιά;
Φτάνει ἡ στερνὴ πνοή μου:

Ὅ,τι καλὸ κ' ὅ,τι κακὸ
Μοῦ γράφει, τὸ προσμένω.
Μὰ δυὸ φορὲς γιὰ σένα ἐγὼ,
Κὺρ λοχαγέ, πεθαίνω.

Γιατ' εἶσαι νιὸς κ' ἔχεις καρδιά,
Κ' ἔχεις γλυκὸ τὸ στόμα
Καὶ λιγερὴ κορμιοστασιά
Τριανταφυλλένιο χρῶμα.

Κι ὅπως ἀστράφτει σου ἡ ματιὰ
Φωτιά και καββαλάρης

Καθὼς στητὸς κοιτᾷς μακριὰ
Τὸ δρόμο, ποὺ θὰ πάρεις.

Δὲν ξέρω πῶς νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ,
Μπροστά στὴν τόση χάρη,
Ξεχνῶ τοὺς ὕσους ἀγαπῶ
Γιὰ σὲ τὸ παλληκάρι.

Κι ἔτσι νὰ τὸ συλλογιστῶ.
Νὰ ἰδῶ σε δίχως ἄχνα
Χίλιες λατῶρες ἀγροικῶ
Νὰ μοῦ περνοῦν τὰ σπλάχνα.

Μιά σου κακιὰ λαβωματιά
Γιὰ πάντα θὰ μὲ σφάζει
Καὶ θὰ μου τρώει τὰ γερατιά
Φαρμακερὸ μαράζι.»

Μὰ ποῦ ν' ἀκούσει ὁ λοχαγὸς
Τὸ γέρο τὸ στρατιώτη.
Σημαία ὑψώνονταν ἐμπρὸς
Ἡ λιγερή του ἡ νιότη.

Κι ἀπ' τὴν πολλὴ τὴν ὁμορφιά
Τὸ νέο παιδί βουκάθη
Κ' ἐχάθη ἡ νιότη του, ἡ ἀντριὰ
Κ' ἡ καλωσύνη ἐχάθη.

Κ' ἦρθε τὸ βόλι διαλεχτό,
Ζεστὸ καταγωνιάστη
Στ' ὄρατο του φρυδι, στὸ σταυρό.
Δὲν εἶπε οὔτ' ὄχ! Σωριάστη.

B. ΡΩΤΑΣ.

Κ Α Η Μ Ο Σ

Καὶ διωγμένη δὲ βρήκα μίαν ἄκρη νὰ γείρω.
Νὰ μὴ γελαστῇτε, διωγμένοι μου ἐστεῖς πῶς εἶν' τάχα
πλατὺς καὶ μεγάλος ὁ κόσμος. Δὲν ἔχει μίαν ἄκρη
νὰ γείρεις σὰ σὲ διώχνουνε ἄλλοι.

Μὰ δὲ μ' ἐδιώξεις Σὺ Χιλιαγάπητε. Τρέλλα. Σὲ
πικραίνω σκληρά. Ἰσα ἴσα. Ἐσὺ ποὺ μὲ χაίδεες
ῥες γιὰ νὰ μείνω σιμά σου. Ποὺ ἔδαλες ὅλη τὴ
γλύκα σου μὲς στὸ τραγούδι σου γιὰ νὰ μ' ἔδενες
πάλι σὰν πάντα. Μοῦ τῆπες καὶ σήμερα ἴδια κάθε
φορὰ—καὶ θαρρῶ πὺδ γλυκὰ—πῶς δὲν εἶν' ἓνα σύν-
νεφο μὲς στὴν ψυχὴ σου σὰν εἶμαι κοντά σου. Πῶς
εἶναι ἡ ρόδα οἱ στιγμὲς καὶ τὰ μάτια μου φίλτρο
ἀμύθητο. Ὅλα μοῦ τὰ εἶπες καὶ σήμερα τὰ τρα-

γούδια σου, Γιγαντα, ἴδια κάθε φορὰ καὶ μπορεῖ πὺδ
γλυκὰ.

Καὶ δὲ μ' ἐδιώξεις σὺ. Βλαστημῶ καὶ τὸ ξαίρω.
Εἶταν τόσο μικρὸ αὐτὸ ποὺ μ' ἐδιώξε! Ἦσκιος, ἀγέ-
ρας, κατάρχ. Μιὰ ρυτίδα μενάχα, μιὰ σύσπαση στῶν
χειλιῶν σου τὴν ἄκρη· τὸ μάτι σου μιὰ στιγμή ποὺ
δὲν εἶτανε σκληρὸ σου, Γιγαντα.

Καὶ διωγμένη, μαζί! Σοῦ στὴν πικρή μου τὴν
κώχη.

Τὸ γύρεψα, γύρεψα ῥες νὰ βρῶ ἓναν τόπο, νά-
ναι ἄδειος χωρὶς μίαν ἀχτίδα δική σου. Τὴ γύρεψα
τέτιαν ἄκρη νὰ γείρω.

Ἐσύρθηκα ῥες, μοναχὴ καὶ διωγμένη ὅπως εἶ-
μουν, μὲς στὴν πολύβουη πόλη μὲ τίς μύριες μορφές
τίς ἀδιάφορες καὶ τὰ βαριά της τὰ φῶτα. Ἀδύνατο
εἶσυνα παντοῦ. Καὶ στὴν πόλῃ ἀκόμα ποὺ τρέμεις!

Καλέ, ένας διαβάτης μου είχε τὰ μάτια σου. Σάν τρελή τὸν ἀκολούθησα ὥρες. Καὶ τὰ φῶτα, ἴδια ἢ καλοσύνη σου, Ἀγάπη μου, μεῦ γλύκαναν τὸν πόνο μου. Ἐσὺ καὶ στὴν πόλη, παντοῦ. Καὶ γὼ ἤθελα μὴν ἀκροῦλα ἀδειανὴ ἅμα μ' ἐδιώξεις. Ἔτρεμα μὴ σὲ δέ-νω ἀκόμη καὶ μὴ σὲ ταράττω, Καλέ μου.

Καὶ τράβηξα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη. Ὁ κάμπος δὲ πλατύς, δὲ ἀνοιχτὸς καὶ δὲ βελουδένιος. Εἶπα πως δὲ θὰ εἴσουναι ἐκεῖ. Μὰ δὲν εἶχα τελιώσει ἀκόμη τὴ βλαστήμια μου ἢ δόλια καὶ χίλιες φωνές—τὰ πουλιά, δὲ οὐρανός, δὲν τὸ ξαίρω—μεῦ τραγουδοῦνε τὸν ὕμνο σου. Κ' ἔνως ἡσυχίας μου γράφει παιγνιδίζοντας σὰ φίλι τὸνομά σου στὰ πόδια μου. Καὶ εἰ ἀνθὼι μὲ κυκλώνουνε νὰ τοὺς πλέξω στεφάνι.

Καὶ πήρα τὰ μάτια μου καὶ ἀπὸ κεῖ. Ἐπρεπε νῆ-μαι μονάχα ἅμα μ' ἐδιώξεις. Ἔτρεμα μὴ σὲ βαρύνω. Καὶ σύρθηκα ὥρες νᾶνεῶ στὴν κορφῇ. Πάνου κεῖ δὲ θὰ μᾶς ἤξαιραν τάχα. . . Πιτέ μας δὲ μᾶς ἄφισε ὁ κόσμος νᾶνεδοῦμε κεῖ πάνω μαζὶ. Μπορεῖ νὰ εἴ-ταν ἐκεῖ πάνω ἢ ἀκροῦλα ἢ ἀδεια πὺδ ζητοῦσα νὰ ξαποστάσω τρελή. Καὶ μονάχη μου σύρθηκα ὥρες καὶ τὰ πόδια μου τὰ φτωχὰ μὲς στὸ αἷμα, νᾶ-νεῶ, νὰ γυρίζω δωγμένη. Ἀνώφελο. Ἐχεις γεμίσει τὴν πλάση, Ἐσὺ. Ἐκεῖ πάνω μου εἴσουναι πὺδ πολὺ καὶ ἀπὸ τὴν πόλη καὶ πὺδ ζωντανὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Ἦταν ὅλα κεῖ πάνω, Ἀγάπη μου, τόσο ὁμορφο-ῶς Ἐσὺ μονάχα εἶσαι ὥρατος στὸν κόσμο. Ἀνώφελο. Ἐχεις γεμίσει τὴν πλάση Ἐσὺ, τὴ δημιουργία ὁλό-κερη. Ὅπου ὁμορφο, Ἐσὺ. Κι ὅπου ζωὴ, ὁ δικός σου ὁ Ὑμνος.

Δὲ βρῆκα μὴν ἄκρη νὰ γείρω μονάχη καὶ διω-γμένη. Νὰ μὴ γελαστεῖτε, φτωχοὶ ποὺ σᾶς διώχνουνε, πὼς εἶναι πλατὺς τάχα ὁ κόσμος. Δὲ βρῆκα μὴν ἄκρη, γι' αὐτὸ σέρνομαι ἀκόμα στὰ πόδια σου. . .

Δὲ φταίω, Καλέ μου. Συγχώρη με ποὺ σὲ δένω ἀσκόλαστα ἔτσι στὴν πικρὴ μου τὴν κόχη. Καὶ σύρε μακριά μου, Ἐσὺ. Μὲ σκοτώνει ἡ ρυτίδα, ἡ σύσπαση αὐτῆ στῶν χειλιῶν σου τὴν ἄκρη. Νὰ πᾶς. Ὅπου θέ-λεις, Ἀγάπη μου. Στὸ καλὸ μὲ τὴν εὐχὴ, μὲ τὸν πόνο μου. Μήτε σὲ φιλῶ νᾶν τὸ νιώσεις. Νὰ πᾶς στὸ καλὸ. Δὲ μοῦ φεύγεις στιγμὴ ἀπὸ τὴν κόχη μου ἐμένα. . .

MIHETINA

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Σὰ θεὸς ν' ἀκούσης κλάψιμο κι' ὁμορφο μοιρολόι κατέβη στὸ «ξυλοδεμα» νὰ σοῦ βγορίση ὁ «λάκκος» ν' ἀκούσης τὴ Γιαννάρανα νὰ κλαίῃ τὰ παιδιὰ τῆς :

«Σταμάτη μου τὰ μάτια μου. Γιάννη μ' ὀγλήγορέ μου, «Γιόργη μου μπατραχτάρη μου καὶ συνορόγαμπρέ μου» καὶ πιάσανέ σας ζωντανούς...

Χανιά

ΛΥΡΑΡΗΣ

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

15

Berlin —Schöneberg. Mühlenstr. 18iv

Ἀγαπητὲ Κάρλε !

Δὲν μὲ ἐμάγευσσε τὸ Βερολίνο μὲ τὴν ἐξωτερικὴ μεγαλοπρέπεια ἀλλὰ μὲ τὴν ἀνίση τῆς ζωῆς του. Ἀ-φίνω τὴν πνευματικὴ κίνησί του ποῦ εἶναι ἀνώτερη ὁποσοδήποτε ἀπὸ τὸ Μόναχο. Καὶ φθιγνότερη εἶναι ἡ ζωὴ ἀναμφιβόλως ἐδῶ Ἐμεῖς εἶχαμε τὴν εὐτυχία νὰ βροῦμε καλὸ σπίτι καὶ καλλίτερη νοικοκυριά. Καὶ τέτοιες μικρολογίες ἔχουν μεγάλη σημασία γιὰ παν-δρεμμένους ἀνθρώπους.

Δουλεῖα δὲν ἔχω καμμιὰ, οὔτε πεντιέρα δὲν κερ-δίζω πλέον μετὰ τὸ διορισμὸ τοῦ Βλάχου στὸ Βασιλ. θέατρο. Ἀλέκλεισε ὅλες τὲς δικές μου μεταφράσεις ἀπὸ τὸ δραματολόγιο.

Κατὰ τὸ παρὸν ζῶ μὲ τὴς οἰκονομίας ποῦ εἶχα κάμει τὸ καλοκαίρι ὡς μουσαφίρης στὴ Φιλανδία τρεῖς μῆνες καὶ μὲ ὅτι λαβαίνω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ μικρὸ εἰσόδημα ποῦ ἔχω. Δυστυχῶς ὅμως αὐτὸ ἐλαττώθηκε ἐπαισθητῶς καὶ δὲν ξέρω κατὰ πόσο θὰ μοῦ εἶναι δυνατόν νὰ παρατείνω τὴ διαμονή μου στὸ ὥραϊο σου Βερολίνο.

Τὸ βιβλίο τοῦ Μᾶλλερ εὐχαρίστως ἀναλαμβάνω νὰ τὸ μεταφράσω. Ἐκτὸς τῆς χρηματικῆς ὀφειλῆς, τὸ θέμα του μ' ἐνδιαφέρει. Καὶ ἡ γυναῖκα μου ἐπί-σης ἔχει ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ γυμναστικὴ τὴν ὁποία ἐ-σπούδασε στὴ Στοκχόλμη. Ὅπως βλέπεις ἀπὸ τὴ φωτογραφία τῆς μὲ τὴ νορβηγικὴ φορεσὰ ποῦ σοῦ στέλλω εἶναι ὁπαδὸς τῆς σκληραγωγῆσεως τοῦ σώμα-τος καὶ τῆς ἀπλῆς ζωῆς. Μαζὶ τῆς εἶναι τὸ κοριτσά-κι μου, ὅπως ἦταν στὴν ἐξοχὴ τὸ καλοκαίρι. Ἐγὼ δὲν ἔχω δυστυχῶς δική μου φωτογραφία νὰ σοῦ στείλω.

Ἡ μητέρα σου τί ἔχει ; Τῆς εὐχόμεθα περαστικὰ κ' ἐλπίζομε πάντα στὴν πρώτη εὐκαιρία νὰ ἐλθωμε νὰ σᾶς δοῦμε.

Σὲ φιλῶ ἀδελφικὰ

Κώστας

16

Schöneberg, Mühlenstr. 18iv 10 — xi — 06

Ἀγαπητὲ Κάρλε !

Τὶ λές, δὲν εἶναι καλλίτερα νὰ ἐλθωμε ἀργότερα νὰ μείνωμε ἕνα χρονικὸ διάστημα καὶ αὐτοῦ κ' ἔτσι νὰ ἔχωμε καιρὸ νὰ τὰ ποῦμε καλλίτερα; Δὲν ξέρω ἀ-κόμη ἀν θὰ καταλήξωμε σ' αὐτὸ τὴν ἀπόφασιν ἢ σὲ πρόωγην χρηματικὴν εὐκαιρίαν θὰ ἐλθωμε γιὰ λίγες